

Duration- 3 Hours

वेळ ३ तास

Total Marks- 100

गुण -१००

- N.B.: - 1) All questions are compulsory.** सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
2) All questions carry equal marks. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत
3) Figures to the right indicate marks. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात

Q.1	A	Define International Relations. Discuss its scope and relevance आंतरराष्ट्रीय संबंधाचा अर्थ सांगा. त्याच्या व्यासी आणि महत्व यांची चर्चा करा. OR किंवा	20
	B	Describe the concept of power. What are the determinants of power? सत्ता संकल्पनेचे वर्णन करा. सत्तेचे निर्धारक घटक कोणते आहेत ?	
Q 2	A	Explain the concept of Cold War and discuss its impact on creating a Bipolar World. शीतयुद्ध संकल्पना स्पष्ट करा आणि त्याच्या द्विधृवीय विश्वरचना मिर्मितीतील परिणामांची चर्चा करा OR किंवा	20
	B	Write down note on Unipolar world system. एक ध्रुवीय विश्व रचना यावर टिप्पण लिहा.	
Q 3	A	Define conflict and discuss various types of conflicts. संघर्ष म्हणजे काय ? संघर्षाच्या विविध प्रकारांची चर्चा करा. OR किंवा	20
	B	Define Disarmament and discuss major disarmament efforts made for world peace. निःशस्त्रीकरणाची व्याख्या करा निःशस्त्रीकरणाची केलेल्या प्रमुख निःशस्त्रीकरण प्रयत्नांची चर्चा करा.	20
Q 4	A	Discuss the objectives and role of the World Bank जागतिक बँकेची उद्दिष्ट्ये आणि भूमिकेची चर्चा करा. OR किंवा	20
	B	What is Globalisation? Briefly discuss its positive and negative impact on global environment. जागतिकीकरण म्हणजे काय ? जागतिक पर्यावरणावरील त्याच्या सकारात्मक आणि नकारात्मक परिणामांची चर्चा करा.	
Q 5	Write Short Notes on Any Two of the following टीपा लिहा – कोणत्याही दोन		20
	a)	Realist Approach /वास्तववादी दृष्टीकोन	
	b)	IMF /आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी	
	c)	Collective Security /सामुहिक सुरक्षा	
	d)	European Union/ युरोपियन महासंघ	
